

SZENTHÁROMSÁG VASÁRNAP

1-5 oldal

Olv.: MTörv 4,32-34.39-40 – Róm 8,14-17 – Mt 28,16-20

KOZMA IMRE OH ATYA SZENTMISÉJÉRŐL***Szentmise bevezetése***

Kedves testvérek! Szentháromság vasárnapja van, az egy Isten titkának egy sajátos kibontakozása. Ami persze a mi számunkra nem magától értetődő, hiszen misztériumról van szó, és nem egyszerű az embernek ezt a titkot fölfogni, mit jelent az, hogy Szentháromság: Isten Atya, Fiú, Szentlélek. Nem véletlen, hogy minden egyes szentmisét a Szentháromság titkának a fölsvillantásával kezdjük, imigyen: „Urunk, Jézus Krisztus kegyelme, az Atyaisten szeretete és a Szentlélek egyesítő ereje legyen mindnyájatokkal”. Kedves testvérek, azt hiszem, hogy már ez a köszöntés is egy-egy elemét ennek a misztériumnak kifejezi, vagy megjeleníti, de ezen a mai vasárnapon megpróbálunk egy-két lépéssel a titok belsejébe megérkezni.

Szentbeszéd

Kedves testvérek! Az évközi vasárnapok kezdődnek el a mai ünnep után. Bár éppen jövő vasárnap még egy egyetemes nagy ünnep, kiemelt nagy ünnep, Urunk szent testének és vérének ünnepe, az Oltáriszentség tiszteletét állítja a középpontba az Egyház, és persze az év során lesznek ünnepek, kiemelt ünnepek is, de a zöld vasárnapok következnek, amikor hitünk egy-egy titkát állítják eléink, hogy egyre többet ismerjük meg Isten megmentő szeretetéből. A nagyböjti idő, aztán a megváltást megjelenítő Húsvét, aztán a Mennybemenetel ünnepe és múlt vasárnap Pünkösdek az ünnepe, ez lezárja azt az emlékeztető időszakot, amikor az Egyház abban akar nekünk segíteni, hogy egyre többet értsünk meg Isten titkából, mégpedig a szeretetből, mert Isten titka a szeretet.

Egészen sajátos módon jelenik ez meg a mi számunkra, Istennek a szeretete Szentháromságos egy Isten titkán keresztül ragyog föl nekünk. Atya, Fiú, Szentlélek, ez a Szentháromság. Az Atya a Teremtő, a Fiú a Megváltó, a Szentlélek a Megszentelő, de egy Istenről van szó, és a misztérium pontosan ez, hogyan egy és hogyan három. Nyilvánvalóan egy az Isten, de ezt a misztériumot három személy által fejezi ki az Isten, mert Isten a Fiú és Isten a Lélek, tehát egy Isten a Teremtő és egy Isten a Megváltó és egy Isten a Megszentelő. De nem véletlen ez a misztérium, mert az üdvösség titka Isten szeretetének a titka, és bizony az ember megmentése az Isten megváltó tette, és ez olyan horderejű, ami mindent meghatároz.

Ezt a hatalmas titkot az egy Isten szeretetében szemléljük, és bizony igen sokszor filozófiai gondolatokkal próbált az ember ennek a mélységébe lehatolni. Én magam is nem egyszer áldozata voltam ennek a kísértésnek, hiszen minden évben legalább egyszer szembesülünk a Szentháromságos egy Isten titkával. Egyszerűbb beszélni az Atyaistenről, a megváltó Jézus Krisztusról és a megszentelő Szentlélekről. Persze ahogy már említettem, mindegyik az egy Istent nyilatkoztatja ki, de ezen a mai vasárnapon azért is hoztam ide egy aprócska papírocskát, hogy valóban egy másik oldalról közelítsük meg ennek az üzenetét, a Szentháromságos egy Istennek az üzenetét.

Mert hiszen, ahogy említettem, az üdvösségünk titka Isten szeretetének a titka. Mint ahogy az emberi életünk megfejtése is a szeretet titkán át lehetséges, és az Isten mélységeit az isteni szeretet fejezi ki. Ezen a mai vasárnapon félretettem a filozófiai gondolatokat, hiszen azok emberi gondolatok, Istennek a titkát emberi módon közelítjük meg, de egyre inkább azt érzem, ahogy vénül az ember, egyre jobban ismeri fel azt, hogy az emberi gondolatok egy kicsit az okoskodás világát jelenítik meg. Isten nem okoskodik, az Isten teremti, az Isten megvált, az Isten megszentel.

Ezen a vasárnapon pontosan a titkot jó lenne nem emberi gondolatokkal megközelíteni, hanem amit nekünk a Szentírás kinyilatkoztat. Persze ez se egyszerű, törni kell a fejünket, hogy valóban valamit megsejtsünk belőle, de kézzelfoghatóbb, mint filozófia. Nem filozófia, hanem az isteni személy üzenete, mint ahogy a mi emberi életünk is, a mi emberi személyiségünk is nagyon sajátos módon közelíthető meg, a szeretet útján és csak a szeretetben érthető.

Most akkor megpróbálom az üdvösség titkát, ami az Isten szeretetének a titka, egy kicsit erről az oldalról megközelíteni. Mert mi az üdvösség? Nagyon örülök annak, hogy valahogy ez megragadta a lelkemet. Különösen az elmúlt hetek során itt, Magyarországon tapasztalt botrányok, botrányos viták közepette is szembesültünk végeredményben magával az üdvösséggel, az üdvösség titkával, a kegyelmi üzenettel, a köztársasági elnök kegyelmi lehetőségével. Mert hiszen az üdvösség vagy a kegyelem azt jelenti, hogy egy magas személyiség ingyen, jóakaratból, jóindulatból, nagylelkűségből kegyelmet, kegyet gyakorol. Mi a lényege tehát a kegynek, a kegyelemnek? Az, hogy ingyenes, és ez rendkívül fontos és erre nincs más magyarázat, mint egy nagy jelentőségi személyiségnek a jóakarata, a jóindulata, a nagylelkűsége. És úgy tűnik, hogy ebben a világban nem tudunk mit kezdeni a jóindulattal, a jóakarattal, a nagylelkűséggel.

Természetesen ez a magas személyiség a mi hívő tudatunkban az Istent jeleníti meg. Isten az, aki ingyenesen, jóakarattal fordul az ember felé és az üdvösségét szolgálja, mert a kegyelem az ember üdvösségét szolgálja. És ezt a szeretet által jeleníti meg, mert az üdvösség ingyenes, az üdvösséget egy nagy valaki adja, akinek ehhez joga van, jóakarattal, jóindulattal, nagylelkűen megment, fölment, kiment valakit. A baj az volt itt az egész kegyelmi kérvénnyel kapcsolatban, hogy az embereknek erről annyit beszéltek oktondi módon, mert mindenki, mindenhez hozzá akar szólni és mondja a magáét, és néha olyan buta dolgokat mondunk, mert mindenkinek van véleménye, csak nem biztos, hogy érdemes rá odafigyelni. Itt arról van szó, hogy az Isten ilyen ingyenes módon, jóakarattal, nagylelkűen meg akarja menteni az embert.

Tehát testvérek, akkor, amikor a mi megmentésünkön gondolkodunk, akkor elfelejtjük azt, hogy ez ingyenes módon történik. És mi ez az üdvösség, ez a megmentés? Talán így is mondhatnám, éppen a múlt vasárnapi Szentlélekkel kapcsolatos üzenet kapcsán, hogy a válsághelyzetből akar kimenteni bennünket az Isten. És mi okozza a válsághelyzetet ebben a világban, a mi életünkben és az emberi kapcsolatainkban? Egyszerűen az, hogy az ember magának él, önző. A megmentés a kimentés, a megszabadítás, az önző embert kiemelni ebből a világból és átformálni ezt az embert, hogy alkalmas legyen arra, hogy emberi életet éljen. Mert az önző ember, a magának élő ember válságban van, ez az ember nem találja a helyét a világban, mert csak a maga helyét keresi. Márpedig a helyünket együtt keressük, mert a helyünk a közösségben van, és az önző, a magának élő ember sose találja meg a helyét a közösségben.

Becsaphat bennünket az, hogy ingyenes ajándék, csak hogy az ingyenesség nem azt jelenti, hogy céltalan. Van célja ennek az ingyenes ajándéknak, mégpedig a következő. Ezt se értették

azok, akik mind okosan gondolták hozzászólandó ehhez a kegyelmi ügyszöveghez. Mi a célja? A célja, hogy azt az embert kimenteni ebből az elveszett helyzetéből, a céltalan helyzetéből. Pont ez a célja, mert céltalan élete van annak az embernek, aki magának él. És aki kiment valakit, aki ezt megengedheti magának, ez azt jelenti, hogy össze akar tartozni azzal a megmentett emberrel, meg akarja ismerni. És a megismerés az alapja az emberi kapcsolatnak, és ha megismertük a másikat, akkor ennek a folytatása, hogy szeretetben együtt élünk, és ha szeretetben együtt élünk, akkor közösségre jutottunk egymással és megmenekültünk.

Testvérek, az üdvösség titka ebben áll, hogy az Isten ingyenes jóságában kiment bennünket a magunk önös világából, amely életidegen, emberidegen. És mi a célja vele? Ezzel az emberrel Ő kapcsolatot akar teremteni, szövetségben akar vele lenni, és az Isten ezzel azt fejezi ki, hogy az az ember, akinek van szövetségese, aki valakivel összetartozik, itt legfőképpen az Istennel, hát ez az üdvösség, hogy az Istennel tartozhat össze, aki érte van, aki pontosan ezáltal menti meg azt az embert, aki magának él, magáért él. A kegyelem azt jelenti, hogy megmentem ebből az elveszett helyzetéből és én szövetségese akarok lenni és hiszek abban, hogy ha hozzám tartozik, akkor élete lesz – mert életünk csak akkor van, ha egymáshoz tartozunk, és ez az egymáshoz tartozás jelenti a közösséget, és az ember nem magányos lény, közösségi lény – és megmenekült.

Tehát az egész isteni üdvösségterv, az üdvösség rendje nem más, mint az Isten szeretetének a titka. Az emberi életünk rendje ugyanezen az úton tud megvalósulni. Aki magának él, azt csak az tudja megmenteni, aki nem azt nézi, hogy milyen ez az ember, hanem szánja, és ezt az embert ebből az elveszettségéből akarja kiemelni, szövetségese lesz ezáltal, összetartozik vele, és az összetartozás közösséget jelent, és közösségben már lehet élni, e nélkül nem lehet élni.

Ez a világ, amelyben élünk, válságos világ, és nagyon rossz, erről beszéltem múlt vasárnap Pünkösdkor, hogy a válságos helyzeteket ez a világ harccal akarja megoldani. Rossz válasz a válságkezelésre a harc. A válságkezelésnek ez az egyetlen lehetősége van, ha meg akarjuk menteni a másikat, egyáltalán valakit, egy népet, egy nemzetet, a világot, akkor ezzel az isteni gesztussal lehet felé fordulni, és üdvössége lesz a világnak. Már nem magának él, mert a válság pontosan ezt jelenti, hogy ez a világ tele van önmagának élő emberekkel és ezáltal nincs közösség és elveszett az élet. Az élet tehát csak a szeretet által menthető meg, az Isten ezért lett értünk emberré, ezért az Atya a Teremtő, a Fiú a Megváltó, Emmanuel a neve: velünk az Isten. Az Atya a Teremtő, aki van értünk, a Fiú, aki a Megváltó, értünk lett emberré, hogy megmentse bennünket az elveszettségünkől, magunknak élő embereket, kimentse ebből az embertelen, istentelen helyzetből azáltal, hogy magához emeli, megbocsát.

És a Lélek, a Lélek pedig azokkal az értékekkel gazdagítja ezt az egymásra talált emberi életünket, ezt az egymással szövetségben lévő életünket, amik a Lélek ajándékai, a szeretet, a béke, az öröm. Vagy ha Pál apostolnak a Szeretethimnuszát olvassuk végig: „a szeretet türelmes, a szeretet nem féltékeny, nem gőgösködik, nem keresi a magáét, a rosszat föl nem rója, nem örül a gonoszságnak, de együtt örül az igazsággal, mindent eltűr, mindent elhisz, mindent elvisel – és hát mondhatjuk a Szeretethimnuszát, vegyék csak elő a testvérek a Bibliát és olvassák el. Mert itt vannak, itt rejtőzködnek azok a lelki ajándékok, amelyek nélkül nincs közösség, amelyek nélkül nincs összetartozás. A vágyuk, a maguknak élő embereknek a vágya az, hogy valóban valakihez tartozzunk, de úgy tűnik, hogy olyan mélyen belénk ivódott ez a magunknak élés, ez csak ingyenes ajándékkal érhető el, hogy az ember újra ne magának éljen, új életre szülessen Lélekben és a Lélek adományai gazdagítsák a másikkal való kapcsolatot.

Testvérek, a Szentháromság titka végeredményben ilyen egyszerű. És félre ne vezessen bennünket, hogy ingyenes. Mi emberek furán gondolkodunk ezzel kapcsolatosan, mindent meg akarunk fizetni és azt hisszük, hogy minden megfizethető. Ami a lényeg, az nem fizethető meg, ami a lényeg, azt nem lehet megvásárolni. Az, hogy én nagylelkű vagyok valakivel, jóakarátú vagyok valakivel kapcsolatosan, azt nem lehet megvenni pénzen, az ajándék. Aztán vagy tud élni ezzel egy ember, vagy nem, de ez, ami az életünk lényege, hogy fontosak vagyunk egymásnak, hogy összetartozunk, hogy közösségben vagyunk, ez nem vehető meg pénzen, ez ajándék. Ne felejtjük el, sosem az jelenti az élet lényegét, ami pénzen megvehető. Akinek van pénze, megveszi, akinek nincsen, legfeljebb áhítozik, de megvenné ő is, és nem biztos, hogy arra van szükségünk, amit pénzen megvehetünk, legfeljebb vágyaink lehetnek és kívánságaink lehetnek. De ami a megoldás, ami a válságból kiemel bennünket, az nem vehető meg pénzen.

Ezt nem érti a nemzetünk sem akkor, amikor itt a köztársasági elnöknek ezt a fajta kegyét föl se fogta, és elkezdik azóta is, nem lehet lezárni ezt a kérdést, mert még nem mondta meg, hogy miért gyakorolta valakivel szemben ezt a kegyet. Pontosan ez a lényeg, hogy ezzel nem tartozik senkinek, ezzel az ő igazságával. Az én igazságommal nem tartozom senkinek, mert az én igazságom ebben az esetben a szeretet, egy másinak a megmentése. Most én erről számoljak be? Hát a szeretetről nem lehet beszámolni, az titok, az az új életnek a kezdete, vagy akár így és mondhatnám, az Isten Lelkét hordozó Isten-fiaknak az az élete, amelyben egymást ismerik, egymással összetartoznak és egymással közösségben vannak.

Testvérek, erre van szüksége a világnak. Itt sok mindent leírtam ezzel kapcsolatosan, de azt hiszem, hogy nagyjából el is mondtam azt, amit fontosnak tartok. Egy biztos, egy-két mondatot felolvasok a leírtakból. A kegyelemmel új létre születünk, a Lélek életére, Isten fiainak az életére, amikor valóban egymásért és egymásnak élünk. A kegyelem a Szentháromságban adatik az Atyától, a Fiú által, a Szentlélekben. Az Atya a szeretet, aki van, aki a teremő szeretet, a Fiú megmutatta ezt a teremő szeretetet, azért lett érettünk emberré, és meg is halt azért, hogy értsük meg, hogy csak egymásért lehet élni. És a Lélek pedig pontosan azokban lakozik, akik megértik ezt és ebben a szellemben tartoznak össze.

Testvérek, pofon egyszerű, mindenki erre vágyik, csak üres templomokban ezt nem lehet megvalósítani. Éppen most a csíksomlyói búcsú kapcsán hallottam, hogy a tömeget emlegette mindenki, és valaki olyan óvatosan és félve azt mondta: hogyan lehet a csíksomlyói búcsút ünnepelni tovább üres templomokkal? Lelkesedni lehet, de az élet nem lelkesedés csupán. Jó a lelkesedés, jó a vágyakozás, de ára van.

Testvérek, a világ, amelyben élünk, ha mi fölfogjuk az Isten titkát, az isteni szeretet titkát, akkor ez azt jelenti, hogy ha ebből a világból elindulunk, akkor ez a világ az Isten ragyogása. Erre a májusi világra olyan jó rátekinteni, valóban ajándéknak ismerhetjük meg. És ugye ebben az Atya gazdagsága jelenik meg, a Teremő gazdagsága, nem mi csináltuk ezt a világot. És ebben a világban megjelenik az Atya jóságának a ragyogása a Fiúban és a Fiú által, aki megismertette velünk, hogy milyen az a szeretet, amiről itt beszéltem, aki megmenteni akar minden embert, kimenteni a maga világából és egymásnak ajándékozni.

És a Lélek pedig, hogy ezt meg is tudjuk valósítani, ehhez valóban a Lélek ajándékaira van szükség, mert az igazságot belelátjuk, de a Lélek ajándékai szükségesek, hogy ez az összetartozás, ez a közösség ez az egész életünket áthassa. Ha egyszer ide eljutunk, akkor el nem engedjük többé ezt a csodálatos lehetőséget. Csakhogy ehhez a szeretet türelmes, a szeretet jóságos, a szeretet nem féltékeny, nem a maga javát keresi, hanem a másét, stb. stb. – ezek nélkül ábrándozunk.

Kedves testvérek, Isten szeretetének titka az ember megmenekülése. Aki nem hisz, az mindenről lemond. és ez Európának a tragédiája, Isten nélkül akar élni, mert mindenki önmaga istene akar lenni, és ez pedig pontosan azt jelenti, hogy áldatlan világot teremtünk. Istenhit nélkül, Isten szeretetének ez a fajta megsejtése nélkül a világot halálra ítéljük.

Ezen a mai ünnepen, Szentháromság vasárnapján azt kérem mindannyiunk számára, hogy el ne felejtsük: üdvösségünk, megmentésünk titka Isten szeretetének a titka. E nélkül a titok nélkül nem lehet emberi életet élni, mert csak ennek a jegyében ismerjük fel az istenképiségünket és ennek a jegyében lehetünk istenarcú lények ebben a világban, egymással összetartozók, egymásért élők, egymással közösségben lévők, ami a megmentett életnek az ajándéka. Hát kívánok mindenkinek megmenekülést és új életet.

+ *A M E N* +

Szentmise befejezése

Kedves testvérek! Mához egy hétre fél 9 órakor itt nem lesz szentmise, Csallóközbe kell mennem misézni, Bácsfa-Szentantatra. Az egy nagy ősi magyar búcsújáró hely, többek között ez is egy olyan hely, ahol a Szűzanya vérrel verítkezett. Nagyon érdekes ez is, milyen sajátos, hogy a mi Kárpát-medencénkben a Szűzanya hányszor könnyezett, minő érdekes másutt ez alig vagy nem is fordult elől. Úgy látszik, hogy a Szűzanya a sírásával is erősített bennünket, hiszen évszázadokon keresztül kemény küzdelmet vívtunk Európáért, és hát akiért sírnak, azt értékeli. Úgyhogy jövő vasárnap Bácsfa-Szentantalon fogok misézni.

Meg kell vallanom a testvéreknek, hogy nekem minden vasárnap küzdelmet is jelent, mert sok-sok helyre hívnak, ahol tele templomok várnának, de én mindig hűséges voltam azokhoz a kevesekhez is, akik ehhez a nyájhoz tartoznak. De lassan elfogy ez a nyáj, és viszont ezek a különböző helyek, ezeken már néha megfordultam, és ők könyörögnek, hogy újra menjen vissza az ember. És vannak alkalmak, ez egy búcsú napja ott, ugye Urunk szent testének és vérének az ünnepe van, sokak érkeznek erre az eseményre, úgyhogy szeretném, ha a testvérek erre gondolnának és nem felejtenek el, hogy jövő vasárnap itt fél 9 órakor nem lesz szentmise.

Most pedig az áldással befejeződik a mi ünneplésünk. Kérjük a Jóisten segítségét, hogy olyan utakon járjunk, amely utakon egymással találkozhatunk, egymásért hűséget és biztatást vállalunk és egymással közösségre jutunk, mert egyetlen menekülésünk ebben a világban ez az isteni ajándék. Kívánom mindenkinek, hogy éljen ezzel a kegyelemmel, amit az Isten felkínál nekünk.

+ *Á L D Á S* +